

OPINION

AKTUELLA FRÅGOR

Debattredaktör: Eva Rothstein aktuella@sydsvenskan.se 040-28 10 13
Twitter: @aktuella Fler debattartiklar på sydsvenskan.se/opinion

Politisk allsång med ABF. Folkrörelser är viktiga för en vital demokrati, men former och strukturer måste ständigt förändras och utvecklas, skriver Helén Pettersson och Mattias Vepsä.

ARKIVFOTO: ALBIN BRÖNMARK 2014

”Folkrörelserna måste lita på att människor också nu kan skapa former för engagemang.”

■ **Regeringen borde tillsätta en maktutredning som tittar på folkrörelsernas och den ideella sektorns möjligheter att spela en viktigare roll i samhället, skriver Helén Pettersson och Mattias Vepsä, ABF.**

Många traditionella folkrörelser har tappat stora mängder medlemmar de senaste decennierna. Men hälften av den vuxna befolkningen i Sverige gör minst en ideell obetald insats om året. Det visar Ersta Sköndals högskolas studie om svenskarnas obetalda frivilliga engagemang. (Den senaste studien gjordes i fjol, då 1260 personer i åldern 16-84 år intervjuades.)

Engagemanget verkar förändras över tid, från deltagande i klassiska folkrörelser till mer spontana eller korta engagemang. På nätet beskrivs det ofta lite negativt som klickaktivism.

När äldre organisationer förlorar medlemmar tonar de ner ideologin och lägger istället stor kraft på att utveckla system och metoder för att locka nya medlemmar. Tanken är att bonus-system eller förmåner ska lösa organisationens problem. I ivern tappas ofta föreningarnas målsättning bort. Det gör i sin tur att organisationerna riskerar att mista både gamla trojänare och förmågan att locka nya.

Folkrörelserna växte fram ur många människors tankar om hur samhället skulle kunna förbättras. Att organisera sig kring en gemensam idé lockade. Det krävde organisation och struktur. Men det var inte system eller struktur som var poängen.

Genom åren har nya rörelser uppstått och gamla försvunnit. Teknisk utveckling och internet verkar göra organisering både enklare och svårare.

Många äldre rörelser,

till exempel arbetarrörelsen med dess starka jämlikhetsideal, borde kunna spela en stor roll framöver.

Ojämligheten är en av vår tids största utmaningar. Men då måste en djupare förståelse för nya rörelsernas arbetssätt att engagera människor i snabba upp- och nedryckande kampanjer utvecklas. Omvänt tycks nya organisationer som ofta uppkommer genom nätet sakna de äldre folkrörelsernas förmåga till struktur och långsiktighet.

I grund och botten handlar folkrörelsernas arbete om att fånga människors intresse och omvandla det till engagemang. Att många idag väljer bort ett aktivt medlemskap i en förening för att få tid till annat, som att delta i motionslopp eller att göra en akut insats för att få bort hemlöshet, är inte konstigt. Men det kan få konsekvenser långsiktigt.

En del av det ideella ar-

betet sker också i bostadsrättsföreningar eller liknande som inte har ett intresse av att öka människors inflytande eller delaktighet i samhället i stort.

Allt ideellt arbete är viktigt, men folkrörelserna har större ambitioner än att driva en enskild fråga, att göra events eller driva företag.

Föreningslivet skapar socialt kapital och stärker samhället. Vill de gamla folkrörelserna utvecklas måste idé och vision stå i centrum.

Aktivitet i lokala föreningar kan leda till att fler tar steget vidare in i politiska sammanhang. Ett engagemang leder ofta till ett annat, och genom engagemang i föreningar kommer fler i kontakt med partipolitiken. Föreningar och ideella organisationer är viktiga för att utveckla demokratin.

Sverige har förändrats och är ett land med snabbt

växande klyftor. Folkrörelsesverige måste bredda sin verksamhet, se över sitt beslutsfattande och ge plats för grupper som idag står utan makt och inflytande. Folkrörelser och äldre föreningsliv får inte konservera gamla maktstrukturer. Tvärtom bör de bidra till att vidga demokratin.

Regeringen borde tillsätta en maktutredning som tittar på folkrörelsernas och den ideella sektorns möjligheter att spela en viktigare roll i samhället. Att satsa mer på föreningslivet är en nyckel för att utveckla demokratin.

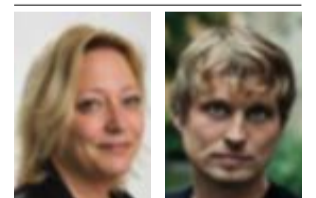
Folkrörelser behövs och är viktiga för en levande och vital demokrati, men former och strukturer måste ständigt förändras och utvecklas. Låt idéerna om samhällsförändring stå i centrum och öppna upp organisationerna för fler. Ge kreativa personer plats att vara med att utveckla och leda verksamheterna.

De traditionella folkrörelserna måste lita på att människor nu liksom tidigare kan skapa former för engagemang.

Engagemanget kommer först, strukturerna senare. Ett sådant arbetssätt ger både mer rörelse och folk i de traditionella folkrörelserna.

Helén Pettersson
Mattias Vepsä

SKRIBENTERNA

■ **Helén Pettersson** är förbundsordförande för ABF.

■ **Mattias Vepsä** är strategisk rådgivare till ABF:s förbundsledning och arbetar i projektet Folkrörelse och engagemang tillsammans med Tiden Tankesmedja.

PÅ NÄTET INRÄTTA EN KOMMUNAL POLIS I MALMÖ

Kriminella i Malmö har lyft laglösheten till en ny nivå. Den organiserade brottsligheten breder ut sig.

Det finns skäl att överväga att inrätta en kommunal polis som i huvudsak är inriktad på brottsförebygg-

gande arbete. Idag finns det företeelser som av resursskäl sällan eller aldrig blir föremål för tillsyn och lagföring, till exempel skadegörelse, nedskräpning och trafikbrott. Fördelen med en kommunal polis är att kommunledningen får ett tydligare ansvar för

det brottsförebyggande arbetet samtidigt som resurser frigörs inom den ordinarie polisverksamheten. Det kan leda till bättre satsningar mot grov och organiserad brottslighet.

En kommunal polis kan också arbeta långsiktigt i stadens olika områden,

vara ute på gatorna och i nära samverkan med övriga kommunala organ.

Malmö bör bli först i landet med en kommunal polis och tjäna som pilotprojekt.

Torsten Elofsson (KD)
Ardavan Khoshnood (KD)

■ **Torsten Elofsson (KD)** tidigare chef för kriminalpolisen

i Malmö och kriminalunderrättelsetjänsten i Skåne.

■ **Ardavan Khoshnood (KD)** är före detta ledamot i Malmös polisenämnd med mastersexamen i kriminologi och kandidatexamen i underrättelseanalys.

■ **Läs hela inlägget** på tidningens sajt under Aktuella frågor.